

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně Mgr. Gabriely Bašné a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: [redacted], bytem [redacted]
[redacted]
zastoupené: [redacted], advokátka, se sídlem [redacted]
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem [redacted]

o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15. 6. 2018, č.j. MV-30812-5/SO-2018,

t a k t o :

- I. V řízení se pokračuje.
- II. Rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15.6.2018, č.j. MV-30812-5/SO-2018, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný je povinen na náhradě nákladů řízení zaplatit žalobkyni částku 9 800 Kč do jednoho (1) měsíce od právní moci rozsudku do rukou [redacted], advokátky.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně napadla shora uvedené správní rozhodnutí, kterým bylo zrušeno rozhodnutí generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky ze dne 26. 1. 2018, čj. MV-50479-21/PO-N-2015, a řízení bylo zastaveno z důvodu, že žádost žalobkyně podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „*zákon o služebním poměru*“), zjevně právně nepřipustná (procesně bylo rozhodnuto podle ust. § 190 odst. 8 tohoto zákona).

V odůvodnění rozhodnutí je mj. uvedeno, že žalobkyně se domáhala přiznání zadostiučinění v celkové výši 1 300 000 Kč za nemajetkovou újmu způsobenou v souvislosti s vydáním celkem šesti rozhodnutí služebních funkcionářů, které jsou v odůvodnění konkrétně uvedeny, přičemž prvostupňovým správním rozhodnutím byla žádost (věcně) zamítnuta. V odůvodnění je dále uvedeno, že žalobkyně se žalobou podanou dne 5. 5. 2008 u Okresního soudu v Ústí nad Labem domáhala přiznání zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou v souvislosti s jejím služebním poměrem u Hasičského záchranného sboru České republiky v průběhu let 2002 – 2012, usnesením tohoto soudu ze dne 20. 11. 2013, čj. 19 C 1102/2009-491, bylo soudní řízení zastaveno a věc postoupena k projednání řediteli Hasičského záchranného sboru Ústeckého kraje s poukazem na to, že věc nespadá do pravomoci soudů. Toto usnesení bylo potvrzeno usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 12. 2014, čj. 12 Co 1551/2013-518, a dále usnesením Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2016, čj. 21 Cdo 2686/2015-260. V odůvodnění je dále uvedeno, že právní názor civilních soudů nepovažuje žalovaný za případný, když se jedná o nárok vyplývající ze zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „*zákon o odpovědnosti za škodu*“), kdy v těchto věcech jednají ministerstva a jiné správní úřady, v tomto případě by se jednalo o ministerstvo vnitra. Žalovaný v odůvodnění poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2018, čj. 1 As 460/2017-35, a ze dne 3. 10. 2013, čj. 3 Ans 4/2013-37.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, již se domáhá zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, neboť pokud generální ředitel Hasičského záchranného sboru nebyl v první instanci věcně příslušný k vydání rozhodnutí, pak ani ministr vnitra nebyl věcně příslušný rozhodovat o odvolání žalobkyně, případně měl nejprve prohlásit nicotnost rozhodnutí generálního ředitele Hasičského záchranného sboru a pak věc postoupit věcně příslušnému orgánu k rozhodnutí. Namítala dále, že není respektována shora zmíněná judikatura Nejvyššího soudu i soudů civilních posuzující uplatněný nárok.

V průběhu řízení soud řízení přerušil usnesením ze dne 11. 12. 2018, čj. 6 Ad 11/2018-24, a to do doby vydání rozhodnutí zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb. ve věci sp. zn. Konf 13/2018.

Žalovaný podáním ze dne 5. 2. 2019 soud upozornil, že zvláštní senát již rozhodl v jiné věci, kterou však lze na souzený případ aplikovat.

Z rozhodnutí zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb. ze dne 15. 1. 2019, čj. Konf 11/2018-16 (dostupném na www.nssoud.cz), soud zjistil, že ve věci náhrady škody a nemajetkové újmy, která měla vzniknout žalobci v důsledku nezákonného rozhodnutí ředitele Ochrané služby Policie České republiky, je příslušným vydat rozhodnutí o nároku žalobce na náhradu škody a nemajetkové újmy správní orgán. V odůvodnění tohoto rozhodnutí je mj. uvedeno, že: „[24] Odpověď na otázku, zda má o nároku žalobce na náhradu újmy pravomoc rozhodnout soud v civilním řízení nebo správní orgán, se neodvíjí od posouzení povahy služebního poměru z hlediska, zda jde o vztah veřejnoprávní nebo soukromoprávní, nebo od posouzení toho, zda je třeba služebního funkcionáře při rozhodování v rámci služebního poměru považovat za správní orgán. Zvláštní senát proto nemá důvod se k daným otázkám vyjadřovat, a to i při vědomí, že první z nich již vyřešil v usnesení ze dne 4. 5. 2005, čj. Konf 51/2004-9, publikovaném pod č. 615/2005 Sb. NSS.

[25] Odpověď na uvedenou otázku se odvíjí od určení rozhodné právní úpravy, podle které je třeba nároky žalobce posoudit, tj. od vyřešení vztahu zákona o služebním poměru a zákona o odpovědnosti státu.

[26] V posuzované věci se žalobce domáhá náhrady nemajetkové újmy, která mu měla být způsobena nezákonným rozhodnutím vydaným navrhovatelem v kázeňském řízení a náhrady škody, spočívající v nákladech správního řízení, ve kterém se proti nezákonnému rozhodnutí navrhovatele bránil. V obou případech jde tedy o nárok na náhradu újmy způsobené vydáním nezákonného rozhodnutí (zvláštní senát na tomto místě dodává, že použité sousloví „nezákonné rozhodnutí“ v tomto odstavci se vztahuje k faktické nezákonnosti daného rozhodnutí, není míněno jako zákonný pojem nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o odpovědnosti státu).

[27] Rozhodování o kázeňském provinění příslušníka ozbrojeného sboru je rozhodováním v řízení o služebním poměru ve smyslu § 170 a násl. zákona o služebním poměru a tedy výkonem služby podle § 1 odst. 4 písm. a) téhož zákona.

[28] Zákon o služebním poměru obsahuje v § 98 a násl. komplexní úpravu náhrady škody způsobené ozbrojeným sborem jeho příslušníku, a to včetně škody vzniklé porušením právní povinnosti při výkonu služby a v přímé souvislosti s ním (§ 98 odst. 1 zákona o služebním poměru), tj. též při rozhodování v řízení o služebním poměru. Zvláštní senát se proto neztotožnil s názorem navrhovatele, že rozhodování ve věcech služebního poměru nespadá pod pojem výkonu služby nebo s ním není v přímé souvislosti.

[29] Z komplexní úpravy odpovědnosti bezpečnostního sboru za újmu způsobenou jeho příslušníkem porušením právní povinnosti při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby, vyplývá, že nelze uvažovat o použitelnosti zákona o odpovědnosti státu na náhradu těchto škod. Zvláštní senát se proto neztotožňuje s rozhodnutími Nejvyššího správního soudu, na která navrhovatel odkazuje a která použitelnost zákona o odpovědnosti státu dovodila, neboť tato rozhodnutí vycházejí při svých závěrech toliko z postavení služebního funkcionáře jako správního orgánu, aniž by zohlednila komplexnost úpravy odpovědnosti za újmu v zákoně o služebním poměru.

[30] Zvláštní senát rovněž nesdílí obavu navrhovatele ze systémové podjatosti a toho, že by se snad poškozeným příslušníkům ozbrojených sborů nedostalo odpovídající náhrady újmy jen proto, že by o náhradě v prvním stupni rozhodoval služební funkcionář. Zvláštní senát totiž neočekává, že by služební funkcionář a priori postupoval v rozporu se zájmy

poškozeného a i kdyby se tak snad ve výjimečných situacích stalo, bude jeho nesprávné rozhodnutí napraveno odvolacím správním orgánem a v konečné instanci správními soudy, které případná pochybení v rozhodování správních orgánů usměrní.

[31] Zvláštní senát si je vědom i takového výkladu zákona o služebním poměru, podle kterého nároky poškozených příslušníků ozbrojených sborů nemusí být v důsledku absence právního základu v zákoně o služebním poměru odškodněny, avšak bude již na posouzení příslušných služebních funkcionářů, případně následně správních soudů, zda skutečně specifika služebního poměru umožňují některá práva příslušníků ozbrojeného sboru omezit.

[32] S ohledem na výše uvedené zvláštní senát uzavírá, že je-li škoda způsobena příslušníku ozbrojeného sboru vydáním nezákonného rozhodnutí, které nepochybně představuje porušení právních povinností ozbrojeným sborem, je k rozhodnutí o její náhradě příslušný podle § 2 odst. 1 zákona o služebním poměru ředitel bezpečnostního sboru, tj. správní orgán.“

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvažil takto.

V nyní souzené věci je nutné nejprve uvést, že soud nevyčkal do vydání rozhodnutí zvláštního senátu ve věci Konf 13/2018, kvůli kterému bylo řízení přerušeno, ale již po vydání rozhodnutí ve věci Konf 11/2018 ve věci pokračoval a rozhodl, neboť podle názoru soudu právní názor shora uvedený je formulován natolik jasně a zároveň obecně, že je lze aplikovat na tento souzený případ. Proto soud v řízení pokračoval a o žalobě věcně rozhodl.

V nyní souzené věci byl uplatněn nárok na nemajetkovou újmu u služebního funkcionáře (tvrzený nárok se opírá o šest rozhodnutí služebních funkcionářů vydaných podle zákona o služebním poměru), napadené správní rozhodnutí vychází z názoru, že se jednalo o nárok podle zákona o odpovědnosti za škodu, nikoliv o věc služebního poměru, a že byl nesprávně uplatněn, a s ohledem na tento právní názor bylo o podaném odvolání rozhodnuto. Korektně soud uvádí, že tento právní názor nebyl žádným svévolným výkladem práva žalovaného, ale vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, která je v odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedena. Tento právní názor byl zjevně shora uvedeným rozhodnutím zvláštního senátu judikatorně překonán, když toto rozhodnutí zvláštního senátu výslovně uvádí, že projednání nároku na náhradu škody včetně nemajetkové újmy nespadá pod režim zákona o odpovědnosti za škodu, a že k rozhodnutí je příslušný služební funkcionář.

Proto již z tohoto důvodu je nutné napadené rozhodnutí zrušit, neboť vychází z právního názoru, který byl překonán; pro úplnost soud dodává, že tomuto postupu nebrání ust. § 75 odst. 1 s.ř.s., neboť se nejednalo o právní předpis, ale o jeho výklad. Proto se soud nezabýval ani dalšími žalobními body, neboť napadené rozhodnutí musí být již z tohoto

důvodu zrušeno, proto hodnocení dalších žalobních bodů je již neúčelné a na výsledku sporu by to nemělo žádný vliv.

V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu považuje za důvodnou a proto napadené správní rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 1, 4 s.ř.s.). V dalším řízení bude respektován právní názor shora zmíněný, tedy pravomoc k posouzení uplatněného nároku příslušným služebním funkcionářem, a v tomto smyslu musí být o podaném odvolání rozhodnuto.

Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že ve věci měla úspěch žalobkyně, soud jí přiznal náhradu nákladů řízení, a to za zaplacený soudní poplatek, a dále odměnu za zastupování advokátem za dva úkony a dva režijní paušály (úkon po 3 100 Kč, režijní paušál po 300 Kč) podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů. Soud přiznal úkony a paušály za převzetí věci a sepsí žaloby, nepřiznal jej za vyjádření soudu, které ve věci nebylo nutné a kde nebyly žádné další skutečnosti vzneseny.

Konkrétní výpočet náhrady je následující: odměna - 3 100 Kč x 2, režijní paušál - 300 Kč x 2, soudní poplatek 3 000 Kč, celkové náklady řízení bez vyčíslení DPH: 9 800 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem [REDAKCE]. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 14. února 2019

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu